

ANDREJ BAJT

Stoltenberg ne prinaša rož

Generalni sekretar Nata pride Cerarja pozvat, naj Slovenija nameni več denarja za obrambne izdatke, zlasti za investicije in razvoj

ALEŠ KOCJAN

S kakšnimi sporočili prihaja k slovenskemu premierju **Miru Cerarju** na obisk generalni sekretar zveze Nato **Jens Stoltenberg**, uradno še ni znano. Nedvomno pa ne prihaja le s pohvalami zaradi predanosti naše države v Natovih misijah in operacijah, ampak s kritiko zaradi ostrega varčevanja pri Slovenski vojski. Že lep čas namreč glavni tajnik zavezništva države članice severnoatlantskega zavezništva opozarja na zaveze glede deleža BDP, namenjenega obrambi. Slovenija je po tem kriteriju na repu držav, a še zdaleč ni edina, ki ne dosega dveh odstotkov BDP za obrambo, kolikor "priporoča" zavezništvo svojim članicam.

Od leta 2010 do danes so se izdatki za obrambo v Sloveniji znižali za več kot 40 odstotkov. Še 2010. smo za obrambo namenili 583 milijonov evrov, kar je pomenilo 1,6 odstotka BDP. Letos bomo za obrambo namenili 377 milijonov, kar predstavlja manj kot odstotek predvidenega BDP. Vsekakor bistveno manj od pričakovanih zavezništva, ki državam članicam priporoča proračune za obrambo v višini dveh odstotkov BDP. Še bolj bode v oči dejstvo, da gre za plače kar 82,3 odstotka vsega denarja, za investicije pa Slovenija namenja le 0,7 od-

stotka svojega obrambnega proračuna, medtem ko za to postavko zavezništvo priporoča 20 odstotkov obrambnega proračuna.

Že lani je na zasedanju voditeljev zveze Nato v Walesu Stoltenbergov predhodnik **Anders Fogh Rasmussen** voditeljem žugal, da je Rusija v zadnjih petih letih povečala svoje obrambne izdatke za 50 odstotkov, članice Nata

pa so jih v povprečju zmanjšale za 20 odstotkov. Med 28-erico je bila naša država ena najbolj črnih ovc, saj je s svojim 40-odstotnim znižanjem bistveno pokosila povprečje. V Walesu so se voditelji zavezali, da bodo v desetih letih v vseh državah dvignili izdatke za obrambo na dva odstotka. Od lani je Slovenija svoj delež še znižala, nova ministrica za obrambo **Andreja Katič** pa zagotavlja, da si bo prizadevala povečati izdatke za obrambo. To bo težko, kajti finančni minister **Dušan Mramor** ima za prihodnji dve leti zelo omejene proračunske okvirje, da bo na koncu proračunski primanjkljaj še nižji od letošnjega, vrh vsega pa je napovedoval, da bodo nekateri začasni varčevalni ukrepi morali postati sistemski, torej trajni. Tudi vojaški predstavniki ne verjamejo smelim obljubam Katičeve. Oglasil se je predsednik Sindikata vojakov Slovenije **Gvido Novak**: "Že nekaj let opozarjamo na težave, a se nič ne premakne. Delovnopravne zadeve se še kar urejajo z ukazi, zoper katere ni varstva pravic, ministrstvo se noče pogovarjati ali se s figo v žepu in tožb je vedno več. Če država ne more poskrbeti za svojo lastno vojsko, menimo, da je skrajni čas za razmislek o smiselnosti vztrajanja v zavezništvu z državami Nata."

V petih letih so se izdatki za obrambo v Sloveniji znižali za več kot 40 odstotkov. (Sašo Bizjak)